

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आ.व. २०८२/०८३

२०८२ असार १० गते

बलेफी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बलेफी, सिन्धुपाल्चोक
बागमती प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम गाउँ सभालको १७ औं अधिवेशन

गाउँ सभाका उपाध्यक्ष,
गाउँ सभाका सचिव एवं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत,
गाउँ सभाका सदस्यहरू,
उपस्थित सम्पूर्ण अतिथिगण,
सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, पत्रकार मित्र तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू ।

नेपालको संविधान, २०७२ जारी भई उक्त संविधानले व्यवस्था गरे बमोजिम देशमा बहुलवादमा आधारित बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदीय शासन प्रणाली र संघीयता हाल कार्यान्वयनमा छ । राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनको लागि नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै ऐतिहासिक जनआन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष, त्याग र बलिदान पश्चात दुईपटकसम्म संविधानसभाको निर्वाचन भई जनताका प्रतिनिधिले नै निर्माण गरेको संविधान अनुरूप हामी यस सम्मानित गाउँ सभामा उपस्थित छौं । संविधानले सुनिश्चित गरेका प्रावधानहरूलाई व्यवहारतः रूपान्तरण गर्ने क्रममा पहिलो स्थानीय तहको निर्वाचन, २०७४ को कार्यअवधि समाप्ती भई दोस्रो स्थानीय तह सदस्य निर्वाचन, २०७९ सम्पन्न भएपश्चात बलेफी गाउँपालिकामा स्थानीय सरकारको रूपमा रही चौथो वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा निकै हर्षित भएका छौं ।

देशलाई यस स्थितिमा ल्याई पुर्याउन आफ्नो प्राणोत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण महान् सहिदहरू, जनआन्दोलनका घाइतेहरू, द्वन्द्वपीडितहरू तथा देशमा गणतन्त्र स्थापना र संघीयता लागु गर्न अहम् भुमिका खेल्ने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात शहिदहरूलाई स्मरण गर्न चाहन्छौं । संघीयता र स्थानीय सरकार मार्फत “गाउँ गाउँमा सिंहदरबार” जस्ता कार्यक्रमहरूलाई मुर्तरूप दिने जिम्मेवारी अहिले हाम्रो काँधमा पनि छ । यो हाम्रो लागि अवसर र चुनौती दुवै हो । यो जिम्मेवारी पूरा गर्न बलेफी गाउँपालिका सरकारको रूपमा निर्वाचित गराई अवसर प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण बलेफीवासीमा हार्दिक आभार र धन्यवाद प्रकट गर्दै यहाँहरूको आशा अपेक्षा र हाम्रो प्रतिवद्धता पूरा गर्ने दिशामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नीति तथा कार्यक्रम लक्षित रहेको कुरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

गाउँ सभा सदस्यहरू,

सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिको महान संकल्प गरेर अग्रगमनको यात्रामा रहेका हामीलाई बलेफीवासीले अनुभूति गर्न सक्ने विकास र सुशासनको गन्तव्यमा नपुर्‍याई रोकिने छुट छैन । हामी निर्वाचित भएपछि गरेका विकासका थुप्रै कामहरूले नागरिकका जीवनमा अनुभूतियोग्य परिवर्तनहरू भएको महसुस गरेका छौं । सिमित स्रोत साधनहरूको कुशलतम परिचालनबाट नागरिकका असिमित लक्ष्य, चाहना, इच्छा आकांक्षा पूरा गर्नुपर्ने हामीमा बाध्यता पनि छ । सोहि आकांक्षा पूरा गर्न बजेटलाई प्राथमिकरणका साथै समन्यायिक विकासको अवधारणालाई आत्मसात गरी विनियोजन गर्नुपर्दा एकैपटक नागरिकका सबै माग पूरा गर्न सम्भव हुन सक्दैन । त्यसका बाबजुद पनि जनताको जीवनस्तर उकास्ने, आम्दानी र रोजगार बढ्ने, स्थानीय साधन, स्रोत र सीपको उपयोग हुने, उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल दिन सक्ने क्षेत्रमा बजेटको कुशलतम विनियोजन गरेका छौं ।

गाउँ सभा सदस्यहरू,

अब म बलेफी गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरू :

- १) नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेका मौलिक हक तथा अनुसूची ८ र ९ ले निर्दिष्ट गरेका स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारहरू
- २) सोही आवधिक योजना (आ.व ०८१/८२ - ०८५/८६)
- ३) नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट बक्तव्य
- ४) बागमती प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बक्तव्य
- ५) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनका प्रावधानहरू
- ६) स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
- ७) विगत वर्षहरूका गाउँ सभा र कार्यपालिकाबाट पारित निर्णयहरू
- ८) सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त राय सुझावहरू
- ९) स्थानीय राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिका बजेटका प्राथमिकीकरण र मार्गदर्शनहरू र विषयगत समितिहरूबाट प्राप्त राय, सल्लाह र सुझावहरू
- १०) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनले औल्याइएका सुझावहरू
- ११) दिगो विकासका रणनीतिक लक्ष्यहरू

१२) बलेफी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

गाउँ सभा सदस्यहरू,

अब म यस बलेफी गाउँपालिकाको आ.व.२०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. आर्थिक विकास क्षेत्र तर्फः

(क) कृषि तथा पशुपन्छी

- गाउँपालिका भित्रका कृषकहरूका लागि आ.व. २०८१/०८२ मा ५० % अनुदानमा उपलब्ध गराईएको १९२ वटा हाते ट्याक्टरको मर्मत सम्भारको लागी आवश्यक आधारभूत तथा स्तरीय तालिम संचालन गरिनेछ साथै विगत वर्ष झैँ कृषि सामग्री अनुदानमा वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- आ.व. २०८१/०८२ मा एक वडा एक कृषि उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं. १ मा आलु पकेट क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम भएको र आगामी आ.व. मा सोही कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै थप वडाहरूमा समेत उक्त कार्यक्रम गर्न पहल गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्र उत्पादित आलुलाई बजारीकरण गर्न पहल तथा समन्वय गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्र उत्पादित दुध र दुधजन्य पदार्थलाई सहकारी क्षेत्रको सहकार्यमा संकलन, प्रशोधन तथा बजारीकरण गरिनेछ ।
- कृषकका गोठ व्यवस्थापनलाई आधुनिक र प्रविधिमैत्री बनाउन ५० % अनुदानमा गोठ सुधार कार्यक्रम र जलवायु अनुकूलित कृषि उपज उत्पादन, प्रवर्द्धन तथा बजारीकरण प्रोत्साहन गर्न टनेल वितरण कार्यक्रम गरिनेछ।
- "उपाध्यक्ष फलफूल प्रवर्धन कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकालाई मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन र पशुपालन व्यवसाय प्रोत्साहनका लागि "पाडा प्रवर्द्धन कार्यक्रम" संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र भएका कुकुरहरूलाई रेबिज नियन्त्रणका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- दुध र दुधजन्य पदार्थमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन कृषकहरूसँगको लागत साझेदारीमा "गाई भैसीको नयाँ पकेट विकास कार्यक्रम" मार्फत गाई भैसी वितरण गरिनेछ।

- गाउँपालिकाको किसान सूचीकरण र किसान परिचय-पत्र वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्यपालन गर्ने कृषकहरूको तथ्यांक संकलन, प्रशोधन, भण्डारण र अध्यावधिक गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- किसानका खेतबारीमा आधुनिक कृषि औजार लैजान र ल्याउन सहज हुनेगरी कृषि मार्ग निर्माणमा निरन्तरता दिइनेछ ।
- कृषि तथा पशु स्वास्थ्य परीक्षण शिविर संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- कृषकहरूलाई आधुनिक र नयाँ प्रविधिबाट गरिने कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रममा जानकारी र व्यावहारिक बनाउन कृषि नमूना क्षेत्रमा अध्ययन अवलोकन भ्रमण तथा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- बलेफी गाउँपालिका भित्रको सबै वडाका कृषकहरूलाई ध्यानमा राखी आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था मारफत एक (१) कृषि र पशु सेवा केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- बाली नालीमा क्षती पुऱ्याउने बाँदर, बदेर, दुम्सीजस्ता वन्यजन्तु नियन्त्रणको लागि कृषकहरूसँगको लागत साझेदारीमा आधुनिक उपकरणहरू खरिद गरि वितरण गर्ने कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- पशु स्वास्थ्यमा निःशुल्क उपचार गर्ने नीति लिइनेछ साथै महामारीजन्य रूपमा आइपर्ने पशु रोगहरूको समयमा नै निःशुल्क खोपको व्यवस्था गरिनेछ ।
- तरकारी बालीलाई प्रोत्साहन गर्न तालिम संचालन गरिनेछ ।
- दलित घरपरिवारले आफ्नै स्वामित्वमा पालन गरेको दुहुना गाई/भैसीको पशु बिमा गाउँपालिकाबाट गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- बलेफी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र मौरीपालन गर्न योग्य स्थानको पहिचान गरी "एक घर एक मौरी सहितको घर" वितरण अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाई वा भैसीपालन गरिरहेका पशु फर्मवालालाई अनुदान सहयोग तथा प्राविधिक सहयोग गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- प्रति वडाबाट कम्तिमा ३ जना नमूना कृषक छनौट गरि उक्त किसानहरूलाई आधारभूत भेटनरी तालिमको व्यवस्था र उपकरण वितरण गरिनेछ ।
- उत्पादनमा आधारित प्रतिलिटर दुधमा अनुदान दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता गरिनेछ ।

(ख) पर्यटन, सांस्कृतिक सम्पदा

- बलेफी गाउँपालिकामा भित्र रहेका वनकाली, कपिलेश्वर, गढीडाँडा, सेल्ताप, बुद्ध पार्क, कर्मा डुपुगुलिङ लगायतका पर्यटकीय एवं ऐतिहासिक महत्वका स्थानहरूको संरक्षण र संवर्द्धन गरिनेछ र उक्त स्थानहरूमा भ्रमण गर्न आउने पर्यटकहरूलाई मौलिक पहिचान अनुरूप स्थानीय खाना, खाजा र आवासको लागि नजिकको दुरीमा होम-स्टेको व्यवस्था गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र न्याफटिङ (Rafting) व्यवसायलाई प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धन र सीप विकासको लागि न्याफटिङ (Rafting) स्कूल संचालन र इच्छुक युवाहरूलाई गाउँपालिकासँगको साझेदारीमा तालिम संचालनको लागि पहल गरिनेछ।
- ऐतिहासिक स्थल, पुरातात्विक महत्वका स्थान, मठ मन्दिर, गुम्बा, कृषि क्षेत्र, पर्यटन एवं सार्वजनिक महत्वका स्थान जोडिने गरी एक वडा एक पदमार्ग निर्माण कार्यक्रम अघि बढाइने छ।
- जातीय परम्परागत बाजाहरूको संरक्षण तथा संवर्द्धनको लागि आ.व. २०८१/०८२ मा वितरण गरिएको पञ्चेबाजा, लामाबाजालाई व्यवसायीकरण प्रोत्साहन गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका धार्मिक स्थलहरूलाई पर्यटकीय स्थलका रूपमा विकास गर्न र स्थानीयको आर्थिक स्तरोन्नति गर्न होम-स्टे निर्माण तथा सो संचालनका लागि तालिमको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षण गर्न गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय गन्तव्यहरूको प्रचारका लागि विधुतीय सामग्री प्रसारण निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।

(ग) सहकारी, उद्योग तथा वाणिज्य, वित्तीय व्यापार एवम् व्यवसाय

- गाउँपालिकाले सहकारीसँगको साझेदारीमा बजार क्षेत्रमा कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- जग्गा बाँझो रहेको विषय गाउँपालिकालाई जानकारी गराएमा उक्त जग्गामा सुन्तला, कफी, टिम्पुर खेती गर्न सहकारी तथा समूहहरूसँग समन्वय गरिनेछ। साथै, बाँझो जग्गा भाडामा लिएर कृषि व्यवसाय संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
- उद्यमशील र स्वरोजगार बन्न चाहाने गाउँपालिका भित्रका युवाहरूका लागि सालको पातबाट उत्पादन गर्न सकिने दुना, टपरी निर्माण कार्यलाई व्यवसायीकरण गरिनेछ।
- वडा नं. ३ मा निर्माण प्रक्रियामा रहेको औद्योगिक ग्रामलाई अघि बढाउन पहल गरिनेछ।

- सशक्तिकरण कार्यक्रमका सीप आचार बनाउने, सिलाई बुनाई, गलैचा बुन्ने, मुढा बनाउने, डल बनाउने आदिजस्ता माध्यमबाट जीविकोपार्जन गरिरहेका वा घरेलु उद्यम गरिरहेका उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ।
- एकीकरणमा जना चाहने सहकारी संस्थाहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। साथै, दर्ता भएका र निष्क्रिय रहेका सहकारीहरूलाई खरेजीको लागि प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ।

२. सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ

(क) शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

- विद्यार्थीहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न आधारभूत शिक्षा परीक्षा (कक्षा — ८) प्रणाली व्यवस्थित गर्ने कार्य कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बलेफी गाउँपालिका भित्रका माध्यमिक तह संचालित सामुदायिक विद्यालयका मा.वि. शिक्षकहरूलाई ICT तालिमसहित एक शिक्षक एक ल्यापटपको व्यवस्था गरिनेछ। साथै, कक्षा ८ देखि १२ सम्मका कक्षाकोठामा लगायत डिजिटल बोर्डको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- बलेफी गाउँपालिका भित्रका सबै सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा **Face Recognition Electronic Attendance Device** को जडान गरि गाउँपालिकाबाट अनुगमन डिजिटल माध्यमबाट गरिनेछ।
- सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूलाई नियमित प्र.अ. बैठमा सहभागी हुँदा यातायात खर्च उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ ।
- अनिवार्य अवकास हुँदा राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट उपदान रकम प्राप्त गर्न नसकेका निवृत्त शिक्षकलाई नगद सहित सम्मान गरिनेछ । उक्त सम्मान प्राप्त गर्न अनिवार्य रूपमा कम्तिमा २ वर्ष सेवा गरेको हुनुपर्नेछ।
- बलेफी गाउँपालिका भित्रका विद्यालयबाट एस.ई.ई. मा सहभागी भई ४ जी.पी.ए (GPA) ल्याउने विद्यार्थीलाई सम्मान स्वरूप रु. ५० हजार प्रदान गरिनेछ।
- एस.ई.ई. मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यालयलाई सम्मान स्वरूप रु. ५ लाख दिने कार्यक्रमको निरन्तरता साथै आधारभूत शिक्षा परीक्षा र माध्यमिक शिक्षा परीक्षामा पालिका प्रथम हुने विद्यालयहरूलाई क्रमशः रु. ५० हजार र रु. १ लाख सहित सम्मान गरिनेछ।

- एस.ई.ई. नतिजामा पालिका प्रथम छात्र/छात्रा (१/१) लाई रु. २० हजार र एस.ई.ई. नतिजामा ३.६ GPA भन्दा माथि र कक्षा-८ को परीक्षामा ३.८ GPA भन्दा माथि प्राप्त गर्ने विद्यार्थीलाई रु. १० हजार रकम सहित सम्मान गरिनेछ।
- विद्यालयको शैक्षिक सुधारको लागि तहगत नतिजा विश्लेषण गरी शिक्षक, विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- प्रविधिक शिक्षा अध्ययन गर्न चाहने र अध्ययन गरिरहेको आदिवासी जनजाति, दलित सिमान्तकृत परिवार तथा शहिद, घाइते, बेपत्ता परिवारका सदस्यहरूलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- विद्यालय तहको परिक्षाका लागि प्रश्नपत्र र उत्तरपुस्तिका निःशुल्क उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ।
- "अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम" प्रत्येक विद्यालयमा सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- बलेफी गाउँपालिका भित्रका नागरिकले एमफील (MPhil) र पीएचडी (PhD) गर्न चाहेमा क्रमश रु १ लाख र १ लाख ५० हजार र यसै गाउँपालिकाको विषयमाथी उच्च एमफील (MPhil) र पीएचडी (PhD) गरेमा २ लाख रुपैयाँ छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइने छ। साथै एमबीबीएस (MBBS) अध्ययनका लागि प्रवेश परीक्षा उत्तिर्ण गरेका पालिका भित्रका नागरिकका लागि प्रत्येक वर्ष रु. १ लाखका दरले छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूमा बाल उद्यान, बाल बाटिका, बालमैत्री संरचनाहरूको विकास गरिने छ।
- विद्यालयहरूको विद्युत महशुल, सरसफाई सामग्री, मर्मत लगायत कामका लागि विद्यालय संचालन अनुदानको रूपमा प्रति विद्यार्थी रु. १ हजारका दरले वार्षिक एकमुष्ट अनुदान उपलब्ध गराइने व्यवस्था गरिनेछ।
- विद्यालयहरूमा खेलकुद प्रशिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ।
- बलेफी गाउँपालिकाका सामुदायिक विद्यालय भित्र नेपाली तथा अंग्रेजी हस्तलेखन कला सिकाउने व्यवस्था गरिनेछ।

- बलेफी गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको सरकारी नम्बर प्लेट भएको स्कुल बस संचालनको लागि गाउँपालिकाद्वारा आवश्यक खर्चको व्यवस्था गरिनेछ।
- बाल स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै सामुदायिक विद्यालयमा दिवा खाजा व्यवस्थापन कार्यविधिलाई लागू गर्दै बालविकास कक्षा देखि १० सम्मको लागि दिइँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइने छ। साथै विद्यालय क्षेत्र जङ्कफुड, धुम्रपान, मध्यपान निषेधित क्षेत्र घोषणा गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको ।
- राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगितालाई व्यवस्थित गरि आगामी आ.व. मा निरन्तरता दिइनेछ।
- समाजमा युवा क्लबहरुको भूमिकालाई सशक्त बनाई खेलकुद विकासमा सक्रिय बनाउन अभिप्रेरित गरिने छ।
- गाउँपालिका भित्रका खेलाडीले खेलकुदमा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय पदक विजेतालाई क्रमशः नगद रु. २५ हजार र रु. ५० हजार सहित सम्मान गरिनेछ।

(ख) स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई र पोषण

- जलविरे प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको नयाँ निर्माण सम्पन्न भएको भवनमा स्थानान्तरण गरि सेवा प्रदान गरिनेछ साथै उक्त केन्द्रलाई बलेफी आधारभूत अस्पतालको रूपमा संचालन गरी स्वास्थ्य सेवाहरु थप गरिनेछ।
- फुल्पिङकोट स्वास्थ्य चौकीको समेत नयाँ निर्माण सम्पन्न भएको भवनमा स्थानान्तरण गरि स्वास्थ्य सेवाहरु थप गरिनेछ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाहरुलाई उपलब्ध गराउँदै आएको मासिक यातायात खर्च रु. २,००० रकममा संचार खर्च रु. ५०० थप गरि एकमुष्ट रु. २,५०० प्रदान गरिने छ।
- महिलाहरुमा देखिने आँड खस्ने, फिस्टुला, स्तन क्यान्सर, पाठेघर जस्ता रोग लक्षित वडा स्तरमा स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- मांखा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, धुस्कोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई लगायत अन्य स्वास्थ्य इकाईहरुलाई सबलीकरण तथा विस्तार गरिनेछ।
- सुत्केरी महिलालाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- शारीरिक तन्दुरुस्तका लागि एक वडा एक सार्वजनिक व्यायमशाला निर्माण गरी सञ्चालनका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसँग पहल गरिनेछ ।

- ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य परीक्षण तथा दैनिक योग अभ्यास कार्यक्रम त्रैमासिक रूपमा संचालन गरिनेछ । साथै, प्यालीएटिभ कार्यक्रम मार्फत “क” वर्गका अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरूलाई घर दैलोमा स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- किशोर किशोरी स्वास्थ्य सेवा र नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- **Video x-ray** को व्यवस्था नभएका बर्थिङ्ग सेन्टर भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा **Video x-ray** को व्यवस्थाको लागि पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका पूर्ण खोप सुनिश्चित घोषणा भएको र यसलाई दिगो रूपमा आगामी दिनहरूमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- सडक पेटी तथा बजार क्षेत्रमा आवश्यकताका आधारमा राखिएको डस्टबिनको फोहोर व्यवस्थापनका लागि जनशक्ति तयार गरिनेछ ।
- एक घर एक धारा, स्वच्छ सफा र सुरक्षित पिउने पानीको व्यवस्थापन निरन्तर दिइनेछ ।
- गाउँ घरमा उत्पादन हुने तर नकुहिने प्रकृतिका फोहोरहरूको उचित व्यवस्थापन बढाहरू मार्फत गरिनेछ ।

(ग) श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा

- स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्न स्वरोजगार तथा रोजगारमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा जोड दिनुका साथै बाध्यात्मक अवस्थामा बैदेशिक रोजगारीमा जानेहरू र तिनका परिवार लक्षित गरी बैदेशिक रोजगारीलाई मर्यादित, व्यवस्थित र गुणस्तरीय बनाउन सूचना तथा परामर्श सेवा, मनोसामाजिक परामर्श सेवा, वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालन र रिटर्नी स्वयंसेवक परिचालन तथा बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका आप्रवासी कामदार तथा तिनका परिवारहरूलाई उद्यम स्थापना गर्न प्रोत्साहन तथा सहयोग गरिनेछ । यी कार्यहरू संचालन गर्नको लागि संघ र प्रदेश सरकारसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक योजनालाई थप व्यवस्थित गरी अल्पकालीन रोजगारीका अवसरमा बृद्धि गरिनेछ ।
- बेरोजगारको सूचीकरणलाई थप व्यवस्थित र प्रविधिमैत्री बनाई सूचीकृत बेरोजगारलाई प्राथमिकताको आधारमा काममा खटाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सीप विकास तथा आयआर्जन कार्यक्रम संचालन मार्फत स्वरोजगार सिर्जनाका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- निजी क्षेत्रसंगको समन्वय तथा सहकार्यमा आन्तरिक रोजगारका अवसरहरूको पहिचान गरी आन्तरिक रोजगार प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रम संचालन गरी सफल तथा उदाहरणीय उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन तथा सम्मान कार्यक्रम संचालन ल्याइनेछ ।
- समान कामका लागि समान ज्याला कायम गरिनेछ ।

(घ) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

- "छोरी सम्मान कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिदै छोरी जन्मेपश्चात प्रदान गरिदै आएको रु. ५,००० लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आमा बुबा विहिन, राज्य सुविधा परिचय-पत्र प्राप्त गरेको गरिब परिवारका, तथा दलित विद्यार्थीहरूको लागि पोशाक, झोला, शैक्षिक सामग्रीहरू वितरण गरिनेछ ।
- बागमती प्रदेश र गाउँपालिकाको साझेदारीमा गृहिणी महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम आगामी आ.व. २०८२/०८३ मा समेत संचालन गर्न पहल गराइनेछ ।
- मृतक परिवार भेटघाट कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- "उपाध्यक्ष सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- महिला हिंसा, बालविवाह, बहुविवाह, बालश्रमिक, दाइजो, बोकसीजस्ता कुरीति, कु-संस्कार, सामाजिक भेदभावजन्य क्रियाकलाप, विरुद्धका जनचेतनाका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै संचालन गरिनेछ ।
- गैर सरकारी संस्थाहरूको साझेदारीमा महिला, दलित, जनजाती, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, अपाङ्गता, शहिद घाइते र बेपत्ता परिवारको उत्थानको लागि उनीहरूको क्षमता विकास गरी आय-आर्जनका लागि विविध कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिदै लगिनेछ साथै उनीहरूलाई आर्थिक सहयोग प्रदान गरिने छ ।
- अटिजम तथा अपाङ्गता भएका बालबालिकाको अभिभावक शिक्षा, विद्यालयको भूमिका र निदान सम्बन्धी उत्थान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३. पूर्वाधार विकास क्षेत्र तर्फ

(क) सिँचाई

- गाउँपालिका भित्रका खेती योग्य जमिनलाई सिंचित गर्नका लागि कुलो, नहर, ट्याङ्की तथा प्लास्टिक पोखरी निर्माण र पाइपको उपलब्धतालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्भावित स्थानहरूको पहिचान गराई जमिन मुनिको पानी बोरिङ तथा लिफ्टिङ गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- गाउँपालिका भित्र निर्माणाधीन सिंचाई योजनाहरूलाई आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पन्न र पूर्णता दिने नीति लिइनेछ र सम्पन्न भईसकेको सिंचाई योजनाहरूको मर्मत कार्यलाई जोड दिइनेछ।
- सिंचाईको सुविधा नपुगेका खेतियोग्य जमिनको लागि योजनाको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ।

(ख) सडक तथा पुल/भवन तथा सहरी विकास

- गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरूलाई कालोपत्रे गर्न पहल गरिनेछ।
- उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिँदै आएका रु. ५ लाख भन्दा माथिका योजनाहरूको लागि अनिवार्य स्थायी लेखा नम्बर (PAN) मा दर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका निर्माणाधीन झोलुंगे पुलहरूको निर्माण कार्यलाई आगामी आ.व. मा समेत निरन्तरता दिइनेछ।
- ग्रामीण विद्युतीकरणलाई नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी नाङ्गा तार विस्थापन साथै केवलतार जडानको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- जलविरे प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, नयाँ निर्माण सम्पन्न भएको भवनमा स्थानान्तरण गरि सेवा प्रदान गरिनेछ।
- १ नं. वडा कार्यालयको भवन निर्माण गर्न जग्गा व्यवस्थापन गरी भवन निर्माण प्रक्रियालाई अगाडी बढाइनेछ र अन्य वडा कार्यालयहरूलाई समेत व्यवस्थित गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका जग्गालाई भू-उपयोग वर्गीकरण, अध्यावधिक गराई सोहि बमोजिम भूमि तथा मालपोत कर लगाइनेछ।
- हाल संचालनमा रहेका उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने योजनाहरूको लागि जनश्रमदान १० प्रतिशत कायमै गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै शाखा सडकहरूलाई नियमित संचालन गर्ने गरि सडक सरसफाई गर्ने, हेरालु राख्ने र मर्मत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

- संघीयता कार्यान्वयन पश्चात निर्माण भएका ग्रामिण सडकहरू कायम गरि लगत कट्टा र अध्यावधिक गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र रहेका घर-जग्गाको मूल्य निर्धारण (मूल्याङ्कन) गर्ने कार्य समायानुकूल वैज्ञानिक विधिमार्फत स्तरवृद्धि गरिने छ ।
- गाउँपालिका तथा वडामा भएका विकास निर्माण लगायतका भौतिक पूर्वाधारका प्रगति विवरणको भिडियो तथा वृत्तचित्र बनाई सार्वजनिकीकरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरू बालमैत्री, वातावरणमैत्री, अशक्तमैत्री र जेष्ठ नागरिकमैत्री निर्माण गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका बस्तीहरू चोकहरू, बजारहरू र कार्यालय परिसरहरूमा आवश्यकताको आधारमा सौर्य सडक बत्ती, होडिङ्ग बोर्ड तथा सूचना पाटीहरू राखिनेछ ।
- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई सेवा प्रवाह सूचारु भएकोमा आगामी आ.व. मा प्रशासकीय भवन परिसरका अधुरा कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका बेबारिसे लासहरूलाई व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र तर्फ

- गाउँपालिका भित्रका विपद् व्यवस्थापनका सामग्री नियमित अनुगमन पश्चात स्थानीय प्रहरीलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।
- खामारे बस्तीलाई आगामी आ.व. मा **NDRRMA** र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा स्थायी रूपमा पुनर्स्थापना गरिनेछ ।
- बजार क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापन कार्य भई रहेकोमा आगामी आ.व. मा अन्य स्थानहरूको समेत फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ र फोहोर संकलन गाडीको भाडा पालिकाले व्यहोर्ने छ ।
- सब डिभिजन वन कार्यालयको सहकार्यमा वन डढेलो नियन्त्रणका लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- प्राकृतिक विपद्बाट आवास क्षति भएका नागरिकहरूलाई अवस्था हेरी आवास निर्माण गर्न अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।
- विपद् प्रतिकार्य तथा उद्धार सामग्रीहरू गाउँपालिका भित्रका प्रहरी चौकीहरूलाई उपलब्ध गराइनेछ ।

- विपद प्रतिकार्य, राहत तथा उद्धार, पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक पर्ने आधारभुत सामग्रीहरू पर्याप्त मात्रामा व्यवस्था गरिनेछ।
- जल तथा मौसम विज्ञान विभागबाट मनसुन अवधिभर प्रभावमा आधारित मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी र बुलेटिनहरू नियमित रूपमा प्रसारण गरिनेछ।
- प्रत्येक वडाबाट एक जना विपद फोकल पर्सन तोकिएको उक्त फोकल पर्सनसँग गाउँपालिका नियमित सम्पर्कमा रहने व्यवस्था गरिनेछ।
- आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (LEOC) स्थापना, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य सामग्री हरित मनसुनजन्य विपद्बाट क्षति हुने निजी आवास पुनः निर्माणका लागि लागत सहभागिता, विपद् खोज उद्धार तथा राहत वितरण कोष, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण तालिम सहित विपद् कृतिम अभ्यास (Disaster Demo presentation) सञ्चालन गरिने छ।
- गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई “विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि, २०७९” बमोजिम संचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ

- विद्युतीय शासनको अभ्यासलाई संस्थागत गर्न सम्पूर्ण सरकारी कार्यालय तथा टोल बस्तीमा इन्टरनेटको सुविधा विस्तार गरिनेछ।
- बलेफी गाउँपालिकाभित्रका मुख्य बजार तथा सुरक्षा संवेदशील स्थलहरूमा सिसिटिभि (CCTV) जडान गरिनेछ।
- वार्षिक समिक्षा, चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक परिक्षण जस्ता कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट समयमै संचालन गर्दै आएकोमा यसलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- दुरसञ्चार मोबाइल नेटवर्क सेवालाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाउन गाउँपालिका भित्र सम्बन्धित सेवा प्रदायक संस्थासँग सहकार्य गर्दै थप टावर विस्तार गर्न पहल गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्न जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूको लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- अन्तर स्थानीय तहको साझा सरोकारका विषयहरूमा सहकार्य र समन्वय गरिनेछ साथै कम्तीमा एक क्षेत्रमा सह-लगानीका कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याइनेछ।

- वडा स्तरमा रहेका मेलमिलापकर्ताहरूका लागि पुर्नताजगी तथा अभिमुखिकरण तालिमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- बलेफी गाउँपालिकाले हाल लिंदै आएको राजस्वको दरलाई आवश्यकता अनुसार अध्यावधिक तथा परिमार्जन गर्दै राजस्वका दायराहरू विस्तार गर्ने नीति लिइने छ।

गाउँ सभा सदस्यहरू,

विभिन्न कारणवस केन्द्रिय सरकार र प्रादेशिक सरकार परिवर्तन भईरहने र सो कार्य भईरहँदा सरकारका नीति तथा कार्यक्रम समेत फेरवदल हुने तर स्थानीय सरकार संविधानतः पाँच वर्षको अवधिको लागि स्थायी जननिर्वाचित सरकार भएकोले स्थानीय सरकारले जनताका माग, चाहना, परिवेश र आवश्यकता लाई मुख्य केन्द्रविन्दुमा राख्नुपर्दछ । सोही सिद्धान्त अनुरूप हाम्रा उपलब्ध स्रोत साधनले सम्भव भएसम्म विगतका वर्ष भन्दा कार्यान्वयनयोग्य, जनताका जीवनस्तरमा रूपान्तरणकारी परिवर्तन हुने नीति तथा कार्यक्रमहरू समावेश गरेका छौं ।

यस नीति तथा कार्यक्रममा दिगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण गर्नुका साथै नेपाल सरकारको सोही योजना कार्यक्रमलाई सर्वोपरि ठानी तय गरेकोले बलेफी गाउँपालिकाको आवधिक योजनाका लक्ष्य हासिल गर्न योगदान गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । र जनताले अनुभूत गर्न सक्ने सुशासन सामाजिक न्याय र समृद्धि यस नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट सम्भव हुने भएको हुँदा यसको कार्यान्वयनमा सबै पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा,

बलेफी गाउँपालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका निमित्त योगदान पुर्याउने सभाका सदस्य तथा जनप्रतिनिधिहरू, राजनीतिक दलहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, पत्रकारहरू, निजी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरू, नागरिक समाज, विकास निर्माणमा श्रम उत्सर्जन गर्ने श्रमजीविहरू एवम् पालिकाबासी आमामुबा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

धन्यवाद !!!

गंगा बहादुर तामाङ

अध्यक्ष